

Folk stopper op i Kvickly og laver mærkelige ansigter, mens de siger underlige lyde for at få kontakt med min søn. De stiller sig ved siden af os og begynder at tale igennem ham. Hvad hedder du, lille ven, sikke nogle fine krøllet, er du med mor på indkøb. Nogle gange svarer jeg med en høj, skinger babystemme, så min søn kigger overrasket på mig, men som regel responderer jeg neutralt på hans vegne som en professionel bugtaler. Min søn ser overbærende ud, som om det er en del af jobbet, men indimellem rynker han sine bryn, udspiler sine tykke kinder og ser sur ud. Jeg forstår ham godt, det må være udmattende konstant at blive talt til som en blanding af kæledyr og pyntegenstand. De fleste kontaktforsøg bliver ledsaget af anekdoter, der handler om beskuerens egne børn eller børnebørn, deres nabos datter på samme alder, en nevø som også snart fylder et år. Ældre mennesker smiler til mig, de smiler til sig selv som unge, de smiler til deres ægtefælle, som står usynligt og svajer i luften ved siden af mig. Helt unge piger lyser op fyldt med uklare forestillinger om en fern fremtid, der kortvarigt finder en form i min søns ansigt. Midaldrende mænd med halvstore drenge, som de snart ikke længere kan kalde børn, mærker den pludselige længsel efter en krop, man kan kaste op i luften og gribe igen til lyden af en fuldstændig forudsigelig latter. Det er den slags drømme og

minder, der bølger imod os, og jeg forstår, at jeg for første gang i mit liv er blevet en, andre kan identificere sig med. At et barn aldrig bare er sig selv, men alle børn, der har været og vil komme, at et moderskab ikke er sit eget, men tusind menneskers moderskab. Pludselig ser jeg Anders Agger bag en indkøbsvogn. Langsomt triller han rundt mellem stearinlys og servietter. I cirka ti meters afstand følger jeg efter ham, lader andre kunder komme imellem, en medarbejder der går med hurtige skridt i retning af lageret. Når han stopper op som i tanker og lægger noget ned i sin vogn, gør jeg selv holdt. Står længe og tænksomt med et græskar i hænderne og ser skiftevis på det og Anders Agger. Jeg drømmer om at se ham i kommunikation, et lyslevende eksempel på hvad jeg forestiller mig må være en hundrede procent velfungerende samtale. Ud fra hvad jeg kan observere bag en søjle ved frysedisken, ser hans indkøb politisk korrekte ud. Jeg nærmer mig grøntafdelingen og tager et net med økologiske appelsiner. Anders Agger griber ud efter et rødkålshoved, og han betragter de lilla blade. Så lægger han det varsomt ned til sine varer. Jeg tænker på, om han er typen, der sylter selv eller svirser det i smør med groft salt. Da han henvender sig til en medarbejder og spørger efter granatæbler, slår det mig, at han måske vil spise det råt. Fintsnittet med appelsinbåde og hakkede valnødder. En kvinde prikker Anders Agger på skulderen og siger, at han har fornyet dokumentationen. Han ser glad ud, selv om han mener, at det er en overdrivelse. Man føler sig set som almindeligt menneske, siger hun. Jeg leder efter spor af træthed i Anders Aggers ansigt, men finder ingen. Han spørger ind til kvindens liv, og hun er

pædagog, men i sin tid drømte hun faktisk om at blive pilot. Det kan du jo lave et program om, siger hun og ler. En børnefamilie og en lille bod med smagsprøver kommer imellem os, så jeg ser ikke, hvordan Anders Agger slipper væk fra samtalen. Da jeg går forbi den henført smilende pædagogpilot, er hun ved at skrive en sms med hastigt dansende fingre. Ved kasserne vælger Anders Agger køen ved siden af min og stirrer på indholdet i min vogn. Med undtagelse af en frysepizza er det fuldstrændig identisk med hans varer. Han ser lidt forskrækket på mig og lægger en pakke flødebolter ved siden af den kommende kålsalat. Så blev det fredag, siger jeg og prøver at lyde munter. Anders Agger nikker og siger, at det kan vi ikke løbe fra. Min søn er faldet i straver over det rullende kassebånd og er ikke til nogen hjælp. Jeg er vild med sådan en rødkålsalat fra bunden, siger jeg højt til ekspedienten og nynner, da jeg lægger varerne i min taske. Jamen, så held og lykke med kålen, siger Anders Agger, da han går forbi mig med sine poser. Lige over, siger jeg, så skal der snites. Jeg spænder min søn fast på cyklen og hænger poserne på stryret. Anders Agger vinker, da han triller forbi mig ud mod Heringvej, og jeg når lige at memorere hans nummerplade.

Muh, siger min søn, som om det er en beslutning, han har truffet. Tonerne stiger og falder og kan udtrykke et virvar af komplekse følelser. Jeg vågner om morgenen og hører en klar stemme muhe inde fra børneværelset, og jeg tænker på det som et præludium til dagen. Mit liv er en symfoni af kolyde, der følger mig, hvor jeg går. Muhuuhu, råber min søn opstemt og peger på vindmøllen. Muh, hvisker han beturtret i spisesalen, når eleverne spørger, hvad han hedder. Forstanderinden tager min søn på armen og bærer ham hen til statuen. Grundtvig, siger hun og peger. Muh, siger min søn alvorligt og griber ud efter stennæsen. Nu vil han lege med stavblenderen, det smukke, snurrende metal, der glimrer i lyset fra køkkenlampen. Nej, siger jeg. Muhuuhu, skriger han som en besat, en sindssyg tyr i brunst. Han kravler hen mod mig med sænket hoved og stanger ud i luften, peger mod stavblenderen, kaster sig på gulvet. Gråden tiltager i tempo og lydsvrkte. Mumumu, hikster han, og tårene løber ned ad hans kinder, muhuuuuuuuu. Langs indbegningen ved Røde Bro begynder hans hænder at flagre i luften, benene er små trommesrikker, og han peger og griner. Han vil kravle rundt mellem køernes ben, trække dem forsigtigt i halerne, give dem græs og mælkebøtter, mærke deres ru tunger mod sine hænder. Han vil være en del af deres store kor, brøle ud over markerne, ti

(60)

Jeg sidder og kigger ud ad forruden på vores bil og hører et program om jazzens historie. På bagsædet sidder en stor tøjkanin i autostolen, og jeg mærker dens glasøjne i nakken som en utålmodig prikken. Jeg ser ind i et hus, på hvad der må være køkkenet. En skikkelse rejser sig op og bevæger sig rundt. Rækker armene op mod nogle hylder, hælder noget i noget andet, som jeg heller ikke kan se. Vi får øjenkontakt igennem de to ruder. Jeg står ud og vifter med armene, peger på bilen og laver fagrer mod himlen. Anders Agger kommer ud af huset. Den gik bare i stå, siger jeg, og min stemme lyder mærkelig. Okay, siger han og sætter sig ind i bilen. Anders Agger drejer nøglen og peger mod instrumentbrættet. Måske hænger det sammen med, at barteriet er afhædet, siger han og peger på et lille ikon. Nå, for søren, siger jeg, måske glemte jeg at slukke lyset, da jeg stoppede for at tage min telefon. Jeg siger, at mit kørekort er lige på trapperne, og at jeg triller rundt og øver lidt på de stille veje. Han nikker langsomt og siger ud af bilen. Jeg er altså ikke en eller anden syg stalker, siger jeg. Hvad er du så, spørger Anders Agger. Pehgruseret knaser under mine fødder, og jeg trækker på skuldrene. Er det, fordi du har en idé til en dokumentar, spørger Anders Agger, han opsøges tit af folk, der er opsatte på at belyse et særligt emne. Jeg ryster på hovedet og siger, at jeg bare er tilfyr-

ter, og synes at det er svært at tale med de lokale i Velling. Anders Agger medgiver, at der kan være noget med flowet, og siger, at i modsætning til andre mennesker har han jo mulighed for at klippe pauserne ud af sine programmer. Det er et billigt trick, siger jeg og kritiserer ham for at give et forvrænget billede af virkeligheden. Ærligt talt synes jeg, at vestjyder har et lemfældigt forhold til kommunikation, siger jeg. I hvert fald et andet end dit, siger Anders Agger. Selv byerne fårter sig i korthed, siger jeg, Tim, Hee, Noe, Bur, Lem, Spjald, Tarm. Vemb, Asp, Tvis, Skjern, siger Anders Agger og trommer med fingrene mod bilens tag. I Velling arbejder de fleste med vind, jord eller dyr, siger han. Naturen er sprogløs, og den slags smitter, når man bor her. Man kan ikke oversætte fjorden, siger Anders Agger, den ligger der bare. Han mener, at man kan sammenligne det med kærligheden, når folk vil adfækte den, går de vild i en jungle af metaforer. Det er umuligt at formulere den kraft, der kan få teenagere til at lægge sig på togskinner og bevagede personer til at tale baby/sprog. Det er, som om du navigerer så smidigt blandt mennesker, siger jeg og kradser lidt i en fugleklat på forruden, jeg ville bare spørge, om du kunne give mig nogle tips. Anders Agger smiler til mig, og det klæder ham, at han ikke protesterer. Jeg tror bare godt, at jeg kan lide dem, siger han, menneskene. Kan du så også godt lide mig, spørger jeg. Det tror jeg, siger Anders Agger, men du bliver nødt til at holde op med at følge efter mig, det bliver for underligt i længden. Skål i kaffe, siger jeg. Anders Agger siger, at så skal han lige have lavet noget først.

rømmede han sig en dag og fortalte, at han og hans bror engang var rejst til USA. I Arizona havde de besittet en helikoptertur over Grand Canyon. Pludselig begyndte det at tordne og lyste. Den var helt gal, piloten så forstyrret ud og prøvede at få kontakt med alarmberedskabet. Peter og hans bror sad helt stille og klamrede sig til sæderne. Da de endelig landede, havde piloten taget sin kasket af og set på dem. Han gjorde korsers tegn og gav dem begge hånden. Bare for at sige, at jeg også kan være bange, sagde Parkeringssperer. Kære Jomfru. Alle frygter noget, men man må forsøge at omgive sig med folk, der holder ens neuroser på afstand. Prøv at finde en, der kan få dig til at tro på, at trafikken er et stort, venligsinnet væsen, som dybest set bare ønsker, at alle når frem til tiden.

Kærlig hilsen Brevkassen

Tre minutter, siger Anders Agger og trykker på knappen på sit stopur, det går fremad. Vi har siddet på en bænk foran firden uden at sige noget. Han spørger, om jeg godt kan se, at man kan vænne sig til det. Jeg trækker på skuldrene, det er, som om mine ord er fuldstændig forsvundet nu. Vi træner samtaletempo og drikker kaffe fra en termokande. Anders Agger siger, at det handler om umærkelige detaljer, hvis man vil nærme sig landsbyens beboere. Første case, siger han. Min hund er lige blevet kørt ned, og du møder mig tilfældigt ved købmanden. Jeg tøver lidt og spørger, hvordan han har det. Dumper, siger Anders Agger, alt for personligt. Og lad for guds skyld være med at stirre mig ind i øjnene, som om du prøver at hypnotisere mig. Så er det din tur, siger jeg, og Anders Agger rømmer sig. Trist med din hund, siger han og ser skråt forbi mit ansigt. Hvis du absolut vil ind og rode, siger han, så spørg, om man synes, at det er hårdt. Jeg nikker. Man før du, siger Anders Agger, situation før person. Han forklarer, at man forærer modparten en frihed i den lille afstand. Den er vigtig og skal respekteres, fordi der ikke bor så mange i Velling. I store byer prøver man at skille sig ud, at blive lagt mærke til, i små forsøger man at falde ind og blive en del af landskabet. Man dyrker lighederne i stedet for forskellene, minder indirekte hinanden om sammenholdet, det er samtalerne formål og logik. Nuvel, siger jeg og

tager notater på min telefon. Og så er der blufærdigheden, siger han, der må være vandtrætte skodder til alt, der har med kroppen at gøre. Fødsler, spørger jeg, menstruation, træning. Alt, siger Anders Agger, medmindre der er tale om alvorlig sygdom. Han spørger, om han må give mig et godt råd. Tal aldrig om forplantning, siger Anders Agger og ser indtrængende på mig, sex er no-go i det offentlige rum. Jeg siger, at jeg ville ønske, at jeg havde mødt ham tidligere i mit liv. Anders Agger klirrer sin termokop mod min. Han indstiller sit stopur uden at fortrælle mig hvor længe. Det er ligesom pakkeleg, siger jeg, bare uden pakker. Det gælder om at have is i maven, siger Anders Agger, hvis man er stille længe nok, vil de til sidst begynde at snakke.

~~Hvor hurtigt må man køre i en rundkørsel, spørger Parkeringspeter og hæver sit øjenbryn. Maks halvtreds, mumler jeg. Du kørte firs, siger han og løfter sin fod fra kørelærerbremsen. Jeg så den ikke, siger jeg, den sprang ud foran bilen. Nogle elevet er forsigtige, de skal bruge tid på at vænne sig til at køre. Andre er dumdristige og skal lære at lytte til trafikken. Men du er utilregnelig, siger Parkeringspeter og lyder næsten imponeret, du har både træk fra nybegynderen, den senildemente og flugtbilisten. En bil dytter bag mig, og Parkeringspeter leder mig gennem et venstresving, inden vi holder foran Kvickly. Bare bliv siddende, siger han og kommer tilbage med to onsdagsnegle. Jeg føler en uventet samhørighed, da jeg opdager, at vi har samme teknik. Vi bider rundt i yderste cirkel mod højre og nærmer os langsomt glasuren i midten. Tror du, at det siger noget om os som mennesker, spørger jeg. Nej, siger Parkeringspeter. Han drejer sit ansigt og ser længe på mig. Du kører ikke godt, siger han, men du kører spændende. Peter opstår for mit blik som et menneske i stedet for en kørelærer, jeg ser, at han også er en mand, en far, en nabo, en ven. Tror du nogensinde, at jeg får kortet, spørger jeg lige inden glasuren. En dag ad gangen, siger Parkeringspeter og rækker mig en kæmpestor Toblerone. Han har lige været i Tyskland, og jeg tager imod den som en åre, der rækkes frem mod mig, en redningsbåd på et brusende hav.~~

(166)

mig et glas vand og spørger, om vi ikke skal gå ud og slå søm i. Træstubben står i et baglokale, og Mona vinder med fem hammerslag. Hvis sandheden skal frem, over hun sig hjemme i sin garage, når køreleverne har været umulige. Du har din helt egen huggeblok, Dolph, siger Mona og smiler til mig. Hvorfor tror du, at jeg er så håbløs, spørger jeg. Du er bare sådan lidt, siger hun. Lidt hvad, råber jeg. Alternativ, siger Mona og rækker mig hammeren. En glorie lyser over hendes hoved, og jeg har lyst til at falde på knæ og fii til hende midt på det fedtede berongulv. Du skal hjem, siger Krisser og ringer efter en taxa. Det er der aldrig nogen, der er blevet gravid af, mumler jeg. Der kommer nok an på, hvem der sidder i taxaen, siger Krisser. Flexhelle rækker mig en plasticpose fra handkerummet og spænder min sele. Inden vi drejer ned ad Fjordvejen, ser jeg, at Mona har stiller sig op på en stol i lokaler. Hello Kitty danser rundt på hendes krop, og hun løfter sin flaske. Hvem vil, råber hun. Velling, brøler Mylles, mens forden ligger i mørket og lytter.

Vi sidder i bunkeren nede på stranden og ser gennem et hul ud på Vesterhavet. Anders Agger har to medaljer med fra gårdbutikken, og vi ser på bølgerne, der skiftevis trækker sig tilbage og ruller ind mod os som et regelmæssigt åndedrag. Skumspøjtet er stift og ligner små skulpturer af sæbebobler, der danser hen over sandet. Han spørger, om det går fremad, og om jeg laver mine øvelser. Der var lige en episode med køkkenlederen, siger jeg. Hun skulle lære mig at lave risotto, vi rengjorde svampene med små børster og hakkede løg. Hvert otrende riskorn skal sidde fast i rænderne, sagde hun og så strengt på mig, mens jeg rev parmesanost. Jeg sagde, at det ville være vidunderligt, hvis hun boede hjemme hos os og lavede mad hver aften. Fint, siger Anders Agger, du anerkender hendes viden og udtrykker din taknemmelighed. Tak, siger jeg. Og køkkenlederen syntes skam, at det kunne være hyggeligt. Så kunne du også passe vores søn, sagde jeg, du er så god til børn. Anders Agger noterer noget i sin lommebog, som jeg ikke kan læse. Åh ja, sagde køkkenlederen, en fra eller til. Du kunne få ham til at sove om aftenen, sagde jeg, og bagefter kunne du lisse ind til min kæreste og mig i dobbeltsengen og være et friskt pust i vores sexliv. Anders Agger sukker og siger, at det er et stort held for mig, at jeg ikke er en mand. Køkkenlederen tog en vuggekniv og

begyndte at hakke bredbladet persille. Der blev helt stille, og resten af personaler holdt op med at hæjde, dreje, hakke, vaske, ælte og tørre. Det var noget med timmingen, siger jeg, det var, som om det passede ind. Du lider af fritsvævende associationer, siger Anders Agger. Med munden fuld af medalje siger jeg, at han er den eneste, der forstår mig. Jeg forsøger at fjerne noget flødeskum fra spidsen af mit hår. Det er nok så meget sagt, siger han, men jeg følger din logik. Hvordan kom du ud af situationen, spørger han, og jeg synes, at han lyder omsorgsfuld. Vi nøjes med mad og barn, sagde køkkenlederen bestemt, og så genoptog alle deres arbejde. Du gentager dine fejl med en næsten beundringsværdig utrættelighed, siger Anders Agger. Tæl til ti, inden du taler, siger han, korriger sætninger og mindre billedsprog. Gaffatape, mumler jeg, men Anders Agger ryster på hovedet og siger, at så længe der er ord, er der håb.

Jeg sætter mig ind på forsædet ved siden af Malte, der til sin store sorg fik kørekort i sidste uge. Ude foran min søns dagpleje prøver jeg at få barnevognen ind i bilen. Det uberinget værste ved at være mor er de rekvisitter, der følger med, siger jeg til Malte. Jeg hader redskaber, der skal slås ud, samles eller pilles fra hinanden. Ting generelt, der skal ind i andre ting. Det er utroligt at jeg overhovedet er i strand til at gennemføre et samleje, siger jeg til naboen, der kigger på mig over sin hæk. Jeg hader tørrestativer, sovesofaer, skibsbrikse, drømmesenge, Kinderoverraskelser. Høje stole, sammenklappelige sæder, transportable pusleborde. Og så har jeg multolerance over for barnevogne, siger jeg. Emmaljunga, kvidrer folk, den er så nem at klappe sammen. Man løsnr bare håndtaget, en metallås skal lige lirkes op, hopsa. Når jeg hiver op i de to håndtag på præcis samme tid, så giver det bare ikke samme gib i vognen, som når andre mennesker gør det. Jeg tæller til ti, sætter det store monstrum fra mig, går et par skridt væk, nærmer mig igen. Emmaljunga får et slag, fordi den er så provokerende. Jeg forsøger at lirke metallåsen op, men når jeg forsigtigt slipper det ene håndtag, låser stellet. Jeg begynder at sparke til barnevognen. Først lige så stille til hjulet, sådan at det på forbipasserende stadig kan virke som en venskabelig gestus, godt jeg har mine barnevognshjul, en slags high five

(196)

Anders Agger spørger, om der er nyt fra samtalerne krigs-
sti. Vi sidder i hans stue og drikker kaffe, mens jeg fortæller
om mine op- og nedture på samtalefronten. Han synes, at
jeg skal arbejde med de neurrale relationer. Man behøver
ikke at være tæt på alle, siger han, nogle gange er det fint
bare at opretholde grænserne mellem mennesker. Du har
selv lavet en programrække, der hedder Indefra, siger jeg,
og du har DR til at finde emner for dig, det er ikke en-
hver forundt. Men stadig, siger Anders Agger, man skal
også tænke selv. Han rækker mig en skål med cookies.
Hjemmebag, spørger jeg. Kvickly, siger Anders Agger. Jeg
hjælper ham med at pakke gaver ind til Ringkøbing IF's
bankoafte, og gulvet flyder med papir og silkebånd. Har
du tid til den slags, spørger jeg. Anders Agger ryster på
hovedet og fortæller, at han har meget svært ved at sige
nej. Det er vindmøllerne, siger han. Når Anders Agger går
rundt i sin have, kan han høre lyden af vingernes smurren.
Ja, ja, ja, ja, hvisker de ud over græsplænen og tibsbuskene.
Det er ligesom, det smitter, siger Anders Agger, stil mig
foran et alter, og jeg ville være gift, inden der var gået en
time. Jeg kender det godt, siger jeg og klipper et stykke
gavepapir af en rulle, men det skal bekæmpes. Mir ansigt
og min krop er et stort rungende ja. Når jeg går på Strøget
i København, bliver jeg omringet af hjemløse, gademusik-

kanter og sultne fugle, de kan se det på mig, at jeg ikke kan
sige nej. Jeg er medlem af alt, man kan være medlem af i
Danmark. Det skyldes ikke en særlig samfundsbevidsthed,
men simpelthen at jeg bliver revet med af situationer. Jeg
glor på de aggressive sælgere med mine store kloakfarvede
øjne, og jeg kan se det hele for mig, når de udmaler klodens
problemer. En angstfuld pandabjørn med munden fuld af
bambus. Regnskove der fældes, truede dyr, sultne krigsfore,
voldsramte kvinder. SOS Børnebyerne der mangler res-
sourcer, triste muslimer der savner en moské, én indledende
sætning og lange film afspilles på min nethinde. Ja, råber
jeg, ja, selvfølgelig vil jeg hjælpe, og faceren er vantro, for
hun har endnu ikke nået højdepunkter i sin monolog, hun
er kun lige begyndt, og hun mærker en uventet skuffelse.
Hun bilder sig ellers tit ind, at hun er træet af remsen, men
nu har jeg taget den fra hende, og hun hæver et øjenbryn
og ser irriteret ud. Hun går i stå, men jeg er helt med, og
dybt bevæget skriver jeg under på hvad som helst i re-
færdighedens navn. På et tidspunkt blev jeg af min bank
tvunget til at melde mig ud af nogle organisationer, siger
jeg til Anders Agger, de ville ikke finansiere min rolle i ver-
densfreden, som min rådgiver sagde. Jeg måtte ringe rundt
til en række uforstående ildsjæle, men faktisk var det slet
ikke så slemt, som jeg troede. Jeg var velforberedt, jeg sagde
undskyld og desværre, jeg henvender mig øjeblikkeligt, når
jeg bliver rig. Du skal lære et nyt ord, siger jeg til Anders
Agger. Det er det udmærkede overgangssord jej. Først siger
du ja, som du plejer, men når der er gået lidt tid, bliver dit
ja ganske umærkeligt til et nej. Man skal holde, hvad man
lover, siger Anders Agger og binder sløjfe på en af gaverne.

Den luksus er kun nej-sigerne forundt, siger jeg, vi andre må være mere pragmatiske, ellers kan vi jo ikke lave andet end at servicere den krævende verden. Kan du følge mig, spørger jeg. Jej, mumler Anders Agger. Højere, råber jeg og peger på bjerget af uindpakkede gaver. Jej, siger han, og vi åbner døren ud til haven. Jej brøler vi i kor og løber rundt mellem tulipaner og jordbærbuske, jej, jej, jej. Var det ikke dejligt, siger jeg. Jo, siger Anders Agger, og jeg følger hans blik mod skyerne, der driver forbi på himlen.

Kære brevkasse

Jeg skriver for at få et råd angående min ekskereste. Efter fire års samliv har vi valgt at gå hver til sit, da vores fremtidsbønne er uforenelige, men der er ikke direkte fjendskab mellem os. Af praktiske årsager er vi tvunget til at bo sammen et par måneder endnu, men jeg mærker hver dag en vrede, når jeg ser hende. Siden vores beslutning er truffet, er det, som om jeg slet ikke kan se noget godt i hende, skønt jeg med min fornuft ved, at hun er et udmærket menneske. Alt, hvad jeg holdt af, er forsvundet og erstattet med en foragt, der er både ubensigtsmæssig og ude af proportioner. Vi skal have delt inventaret og afviklet vores tilværelse på en rimelig måde, så det er ikke en mulighed at lindre kommunikation. Vi er begge midt i halvtredserne og har ingen fælles børn. Hvordan skal jeg håndtere mine negative følelser?

Venlig hilsen den bitre

(120)